

Tronfjellposten

SPESIALUTGAVE Nr. 22

Uke 47 * Stiftelsen Tronfjell Fredsuniversitet * 2021

Swami Paramananda i Banagram, India, 1990. Foto: BP.

I SØKEN ETTER SANNHET

MINE OPPLEVELSER MED
SWAMI PARAMANANDA

SELVBIOGRAFIEN TIL EN YOGI FRA VESTEN

BJØRN PETTERSEN

© Copyright

Bjørn Pettersen

og

Stiftelsen Tronfjell Fredsuniversitet
2560 Alvdal
Norge

Denne selvbiografien kan ikke gjengis helhetlig eller i deler,
på noe medium eller i noe media,
spesielt ikke sosiale medier,
uten forfatterens eller utgiverens skriftlige samtykke.

Dette gjelder også for oversettelse til andre språk.

Det oppfordres derimot til å skrive og dele omtaler, gjerne på sosiale medier,
og dele lenker som viser til kilden:

www.tronuni.org

INNHold

Forord

Innledning

Forvandlingens kondor
Huggormens budskap
Ios i mitt hjerte
Ashramen i Rishikesh
Kosmiske lotuser
En indisk yogi på Tronfjell

(1) Paramanandas smil

Uventet besøk fra Syd-India
Brev fra Swami Paramananda Giri
Fangenskap i Rishikesh
Første møte med Paramananda
Tripti Ma
Fem dager i Ranchi
Mantra-diksha
Ramakrishna darshan
Problemer i Alvdal

(2) Meditasjonens kunst

Tilpasning til Banagram
Livet i Paramananda Mission
Mental kommunikasjon
Reisen til Syd-India
Mahashivaratri og Balyogi-darshan
Malaria og sannyasa
Om-karam
Banagram og Kathmandu
Malaria i Norge

(3) Transcendens

Sadhana på Shantibu
Fresende kundalini
Innenfor Paramanandas aura
Guru kripa
Besøk av venner fra Norge
Asgeirs bortgang
Turiya på Shantibu
«... slik rishiene puster»
Baul i Himalaya

(4) Samlivet med Paramananda

Ankomsten til Norge
Paramanandas tilblivelse og livshistorie
Fredsplatået på Tron
Sannheten om Sri Anandas gjenfødelse
Baul på Tronfjell
«... vi er nesten den samme ...»
På Inter-Rail i Europa
Nord-Norge-tur
Tapt manuskript

(5) Fredsuniversitetet på Tron

-Valfart til Banagram
-Hulene ved Udayagiri
Tripti Ma kommer til Norge
Stiftelsen Tronfjell Fredsuniversitet
Paramananda kommer igjen til Norge
Piknik på Ganges
Paramananda til Norge for tredje gang
Livskunstkurs ved Savalen
Vanskeligheter og intrigespill

(6) For evig Paramananda

Siste fremtreden i Norge
Budskap og forutsigelser
Paramananda forlater sin fysiske kropp
Stor sorg i Banagram
Splittelse og oppløsning
Paramanandas siste leksjon
Essensiell lære
Hvem er Paramananda?
Paramanandas dikt «Jeg»

Utleddning

Reinkarnasjon og Rishier
Øst og Vest
Vitenskap og åndelighet
«Sjel» og sinn
Guru og Sishya (lærer og elev)
Søken etter Sannhet
Formålet med livet

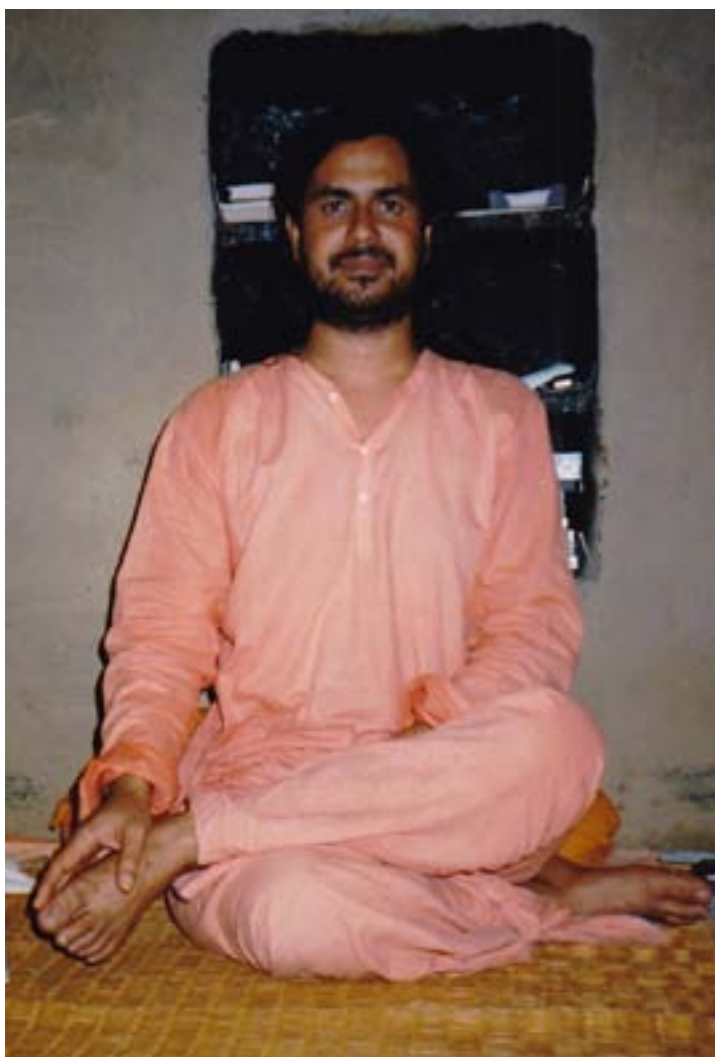
Etterord

FREDSUNIVERSITETET PÅ TRON

Valfart til Banagram

På flyplassen i Kalkutta sto Trishan og ventet på oss enda han ikke hadde fått beskjed om noe tidspunkt – han følte det på seg, sa han, at vi ville komme denne dagen. Dermed var det slutt på min jobb som Paramanandas bestyrer, som tok seg av alle avtaler og lagde hans forskjellige program – i India tok Trishan over med den største selvfølgelighet.

I Banagram ble det fra dag en og utover i de neste ukene bare flere og flere mennesker som kom for å treffe deres elskede «Guruji», Paramananda, igjen etter et så langt fravær. Det var som elver av mennesker som strømmet til kontinuerlig og som toppet seg under *gurupurnima*, fullmånen i juli hvor alle i India rituelt tilber og feirer sin guru, og som dette året kom på den 7. juli, akkurat en måned etter vår ankomst til India.

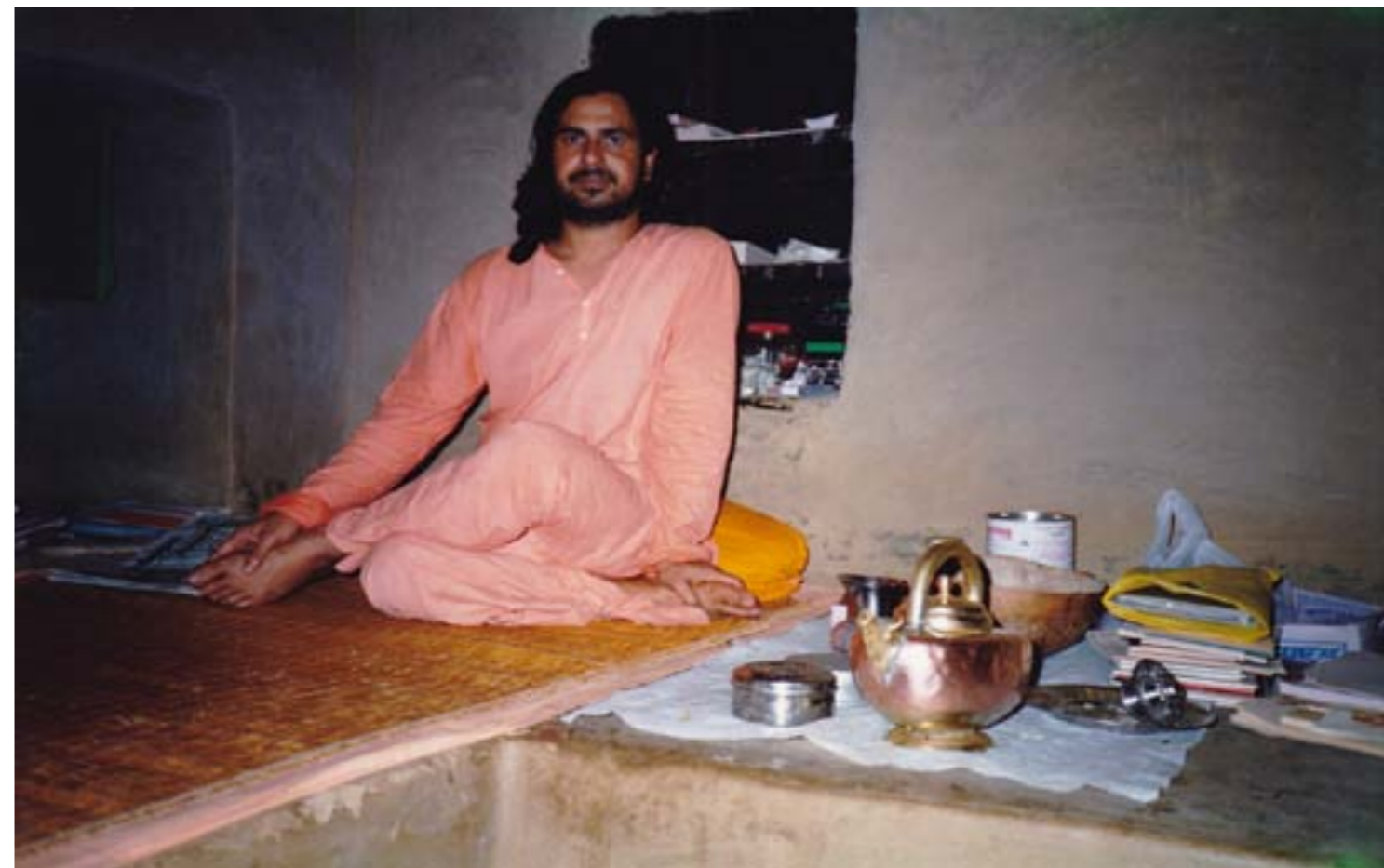
Paramananda i sin leirhytte i Banagram ashram i Bengal, India, juli 1990. Foto: BP.

Jeg ble storlig overrasket over at han kjente så mange! Og ikke bare hadde truffet før, men virkelig *kjente* på den måten at han kalte hver enkelt ved navn og snakket med dem som om de var nære venner. Han ville forhøre seg med dem om personlige detaljer ved helsa deres og andre ting fra deres liv som vedkommende hadde delt med ham tidligere. Hvis noen kom alene uten familien, eller det var ett familiemedlem som ikke var med, ville han straks forhøre seg om hvordan det var med dem og spurte etter dem ved navn. Hvordan var det mulig at han kunne huske dem alle så godt? Og dette var ikke noen titalls eller hundretalls mennesker – vi snakker om titusentalls, kanskje noen hundre tusen! Jeg var mektig imponert, og det eneste jeg kunne huske om noe liknende var at Napoleon var kjent for at han kjente hver eneste av sine soldater ved navn og kunne småsnakke med dem om deres personlige anliggender. Dette var nok likevel mer imponerende enn Napoleon, for Paramananda viste hver enkelt slik glede over å se dem igjen, slik som bare han kunne gjøre det. Alle følte seg elsket av Paramananda, og at han støttet dem fullt ut og godtok dem som de var. Dette var noe av det mest unike med Paramananda: At alle hadde et helt personlig forhold til ham, og ikke minst at han selv identifiserte seg med dem alle. Kanskje var nettopp dette grunnen til at han kunne kjenne og huske dem alle, at han identifiserte seg med alle. Og det er bare mulig for en som ham! En gang uttalte han:

Alle vil kanskje forlate meg, men jeg kan ikke forlate noen!

En annen overraskelse som kom straks etter ankomsten til Banagram, var at det ikke lenger ble brukt chili i matlagingen. Allerede ved mitt første måltid kunne jeg ikke unngå å legge merke til dette, og da jeg spurte kjøkkensjefen hvorfor det ikke var noe chili i maten, så han litt forundret på meg og spurte tilbake: «Vet du ikke at Guruji har forbudt chili i maten?» «Nei», svarte jeg forvirret, før han fortsatte: «Jo, Guruji skrev fra Norge til alle sine ashramer her i India at fra og med dags dato skal det ikke brukes noe chili mer i matlagingen.» Du verden! Jeg følte meg både lettet og glad og litt lei meg på en gang. Jeg følte meg skyldig og lei meg på alle hans disiplers vegne i India som knapt kunne spise noen ting uten å blande i chili. Alle var så glade i og avhengige av chili at det var nærmest som en del av deres identitet. Men hvorfor følte jeg meg skyldig? Forhistorien var denne:

En dag vi hadde vært alene på Shantibu året før, hadde Paramananda og jeg diskutert ganske heftig bruken av chili i maten i India generelt. Jeg hadde kommet med

Samme sted, tid og situasjon som forrige bilde. Denne hytta ble ombygd og utvidet, og storlig forandret, da Paramananda var i Norge og Vesten i 1998. Men det er slik som dette de aller fleste husker ham i hytta si. Foto: BP.

kraftige utfall mot dette rett og slett fordi jeg ikke klarte å spise chili eller mat med dette kraftfulle krydderet blandet i – og det berodde ikke på noen forutinntatt aversjon, men ren fysiologi. Jeg argumenterte for at chili fra naturens side var ment som medisin, ikke mat, og at det var helt unaturlig for mennesker å spise «ild» slik som inderne gjorde. Litt ville kanskje kunne være ok, sa jeg, men de overdrev alltid så fryktelig – dessuten var jo selve smaken helt forferdelig. Og det er et faktum at mye chili ødelegger magen og skaper veldig rastløshet i sinnet.

Paramananda var alltid glad i en frisk diskusjon med meg, selv om det langt fra skjedde ofte, og han ville alltid ta den svakes part – i dette tilfelle chilien. Så han kom med den vanlige, kjedelige argumentasjonen om at chili var så rik på vitamin C og hadde bakteriedrepende egenskaper, osv. Jeg argumenterte videre med at chilien ikke var en original indisk plante, men var innført dit av portugiserne i relativt nyere tid, som kunne bevises med at chili ikke var nevnt noe sted i Vedaene og aldri ble brukt i de vediske ritualene. «Portugiserne etterlot seg to velsignelser og to forbannelser før de forlot India», fremholdt jeg. «De to velsignelsene er papaya og guava, og de to forbannelsene er chili og syfilis!» Paramananda lot seg ikke affisere av dette, men fortsatte ufortrødent å forsvare bruken av chili på det aller sterkeste. Så intenst var hans forsvar for chili og så meningsløs virket argumentasjonen hans på meg at jeg til slutt nesten var helt på gråten

av oppgitthet over å ikke nå inn til ham og berøre hans sunne fornuft, for jeg ønsket egentlig ikke å argumentere, men bare gi uttrykk for min helt igjennom ærlige følelse når jeg smakte chili, som jeg altså følte helt forferdelig. Med tårer i øynene, som om jeg nettopp skulle ha spist chili, og med antydning til bristende stemme utbrøt jeg til slutt høyst anklagende til Paramananda: «**Inderne har ødelagt maten!**» Og med dette ga Paramananda seg, og det ble ikke snakket noe mer om chili.

Han fortalte så visst ingenting til meg om at han straks etterpå skrev brev til alle sine ashramer i India med befaling om å slutte tvert med chili i maten. Selv ikke de siste dagene vi var på Shantibu før avreisen til India, da jeg kjøpte Tabasco og blandet gradvis noen flere dråper i maten på min tallerken for hver dag som gikk, fordi jeg ville prøve å «tilpasse meg til India», som jeg sa til ham. Han bare så på meg uten å fortrekke en mine, og lot som ingenting! Det må her også nevnes at på den tiden hadde ingen lokale matvarebutikker i Nord-Østerdalen chili i hyllene sine, så det ble ingen chili i maten til Paramananda gjennom hele oppholdet i Norge (Tabasco var tilgjengelig, men siden den er gjæret, ville ikke Paramananda spise den), slik at kanskje for første gang i hans liv fikk smaksorganene et lengre opphold fra chili og kunne regenerere helt. Og derfor kunne han virkelig føle hvordan forskjellig mat egentlig smakte – matvarenes helt egen smak – mens han var på Shantibu i Norge, uten

chiliens overdøvende, lammende og forurensende innflytelse. Resultatet av dette ble altså at jeg kunne nyte god indisk mat uten chili i alle hans ashramer i mange år fremover!

Den 21. juni kom Rhina fra nabolandsbyen Samanthi med sin lille sønn Avishek på nesten ett år. Han kom til verden kort tid etter at Paramananda kom til Norge, og Rhina hadde da skrevet til ham for at han skulle gi navn til hennes førstefødte sønn. Rhina pleide, før hun giftet seg, å komme hver eneste morgen og gjøre *seva* i ashramen i Banagram hele dagen, før hun gikk hjem over jordene til landsbyen sin om kvelden. Hun hadde spurt Paramananda om hun kunne få bli et fulltids ashrammedlem, men han hadde svart at det var i hennes skjebne å gifte seg og stifte familie. Hver kveld før hun gikk over jordene, pleide hun å komme bort til der Asgeir og jeg satt da vi var i Banagram sammen i 1987, og ta høytidelig farvel med oss ved på tradisjonelt vis å bøye seg ned og berøre føttene våre. Asgeir hadde blitt dypt rørt over dette og følte en veldig nærhet til Rhina.

Nå hadde hun altså kommet for å vise fram barnet til Paramananda. Først hørte jeg høylydt og kraftig ungeskrik fra sittingen til Paramananda, og få minutter etterpå så jeg Rhina komme mot meg der jeg satt, med sin

sønn i armene. Straks Avishek fikk øye på meg, begynte han igjen å hylskrike, og Rhina måtte jobbe veldig for å roe ham ned. Etter at han var blitt roligere fortalte Rhina meg at Paramananda nettopp hadde sagt til henne at Avishek hadde vært Asgeir i sitt forrige liv. Han gråt fordi han bevisst eller ubevisst kjente oss igjen, og det var altså første gang han så oss begge etter at han var blitt født. Sist han hadde sett ansiktene våre hadde det vært forbundet med hans store smerte og dødskamp. Senere fortalte Paramananda meg at etter Asgeirs død den gangen i desember 1987, hadde Asgeirs ånd kommet til ham og bedt ham om å hjelpe seg med å bli gjenfødt slik at han kunne være nær Paramananda. Han hadde faktisk forsøkt på egen hånd først med Sobbo og Ranu, men Sobbo hadde blitt livredd ved synet av Asgeirs spøkelse.

Neste gang jeg traff Avishek igjen, fem år senere, kom han løpende mot meg så snart han fikk øye på meg, med armene høyt i været og ropte på bengali: «*Amar bandhu, amar bandhu!*» («min venn, min venn!»). Og da ville han bare være sammen med meg hele tiden. Da fortalte hans mor meg at Avishek pleide å lide veldig under varmen og måtte ha vifte på konstant, samt at han alltid ville spise med bestikk (ikke med fingrene) og bruke toalettpapir på do – noe ingen indiske barn gjør, i hvert fall ikke langt ute på landsbygda der han var.

Hulene ved Udayagiri

Hele sommerhalvåret er skikkelig hett i Bengal, selv om det er monsun under noen av disse månedene. Lufttemperaturen i seg selv er kanskje ikke altfor høy, men luftfuktigheten er enorm, og hvis det i tillegg ikke er noe bevegelse i luften, føles det fort nesten uutholdelig og kvelende. Det er som å være i sauna hele tiden, og huden er alltid fuktig gjennom hele døgnet. Jeg begynte nesten å lure på om det ville gro mose på meg etter hvert, og om jeg ville bli grønn. Nettene er nesten det verste fordi man til slutt sovner (eller besvimer!) av ren utmattelse i en svettepøl. I tillegg til høy temperatur og fuktighet kom at jeg alltid hadde vært veldig sensitiv for varme og fort kunne bli overopphetet. I Banagram tilbrakte jeg derfor dagene ute i skyggen på hjørnet av en veranda, hvor det muligens innimellom kunne være litt trekk eller lufting, med en håndvifte laget av palmeblad. Den kunne jeg bruke bare ved å vri forsiktig på håndleddet – hvis jeg brukte hele armen ble jeg fort altfor varm. Da det ble for ille, flyktet jeg til Sobbo og andre venner som hadde elektriske vifter i hjemmet, for å få litt etterlengtet nedkjøling av kroppen. Men i det store og hele er det nesten utrolig hvordan man tilpasser seg de fleste fremmede og uvante forhold.

Helt sist i oktober ble det arrangert en seks dagers utflukt til Puri i delstaten Orissa med to turbusser som startet fra Banagram. På forhånd var det mange som hadde uttrykt ønske om å få være med Paramananda til det berømte Puri, som er et av hovedvalfartsstedene for hinduene. Siden det ligger ved kysten ved Den Bengaliske Bukte med vidstrakte sandstrender, representerer en reise dit også ofte det første møtet med havet og badning i saltvann for mange indere. Hovedattraksjonen for hinduer flest er likevel det gamle Jagannatha-tempelet, viet Vishnu, med ultrakonservative tradisjoner, og hvor ikke-hinduer ikke har adgang. Men før vi kom så langt, stoppet vi ved hulene i Udayagiri og Khandagiri, som hadde vært tilholdssted for jain-asketer fra omkring det 2. århundre f.Kr. Et vakkert og fredfullt sted med vakker dekorerte huler hugget ut i fjellet.¹⁾ Etter å ha sett meg rundt en stund, gikk jeg opp på en liten fjellrabb for å få bedre oversikt over stedet. Så snart jeg satte meg ned, følte jeg en usigelig ro som jeg ikke hadde merket mens jeg var i bevegelse, og jeg lot freden synke inn i meg. Mens jeg satt slik, kom plutselig Paramananda smilende bort til meg og spurte:

«Bjørn, hvordan føler du deg her?» «Å, veldig fint», svarte jeg tilbake. «Ja, du skjønner, i ditt forrige liv tilbrakte du fire måneder i meditasjon her i disse hulen», avsluttet han, før han gikk ned fra fjellrabben og bort til de andre igjen.

Avishek (som het Asgeir i sitt forrige liv) slik han var vinteren 1994-95, da jeg traff ham for annen gang i Banagram, fem år gammel. Her sammen med sin mor, Rhina, og Paramananda, i hytta til Paramananda. Alle fotos: BP.

Paramananda på Rajgir ved Udaygiri, hvor keiser Ashoka angret sin krigførsel og konverterte til buddhismen. Foto: BP, 1990.

Over: Fjellrabben hvor Paramananda kom opp til meg. Under: Deler av hulekomplekset. Begge fotos: BP, 1990.

Nok en plutselig og uventet uttalelse fra Paramananda som satte livet mitt i perspektiv. Ikke så enormt langt perspektiv denne gangen, riktignok, men det han sa var ukjent for meg – jeg kunne ikke huske å ha kommet over Udayagiri i skrifter eller notater etter Sri Ananda, men fra reisebeskrivelser av andre kjente plasser i omegnen, visste jeg at han hadde vært i området.

Mens alle våre indiske venner besøkte Jagannatha tempelet i Puri, måtte altså Kari Ada og jeg, samt også Shanti og hennes venninne Anna, som hadde kommet sammen til Banagram fra Tyskland, som ikke-hinduer vente utenfor. Etterpå reiste vi alle til stranda hvor vi tok inn på et mindre overnattingssted hvor vi fikk plass alle sammen og ordnet oss selv med mat. Her tilbrakte vi et par kvelder og netter i *satsanga* med Paramananda. Om dagen badet vi i sjøen i flere timer. Paramananda var veldig glad i vann og viste tydelig at han var i sitt rette element. Han lærte mange som aldri hadde badet i saltvann før, både å flyte og å svømme. Meg lærte han å takle de store bølgene som kontinuerlig dundret mot land, og heldigvis var ikke understrømmene eller fralandsuget fra bølgene større her enn at det gikk greit. Ranu, Sobbos hustru, var ved en anledning nær ved å drukne, men Paramananda fikk dratt henne opp fra vannet i siste liten.

En kveld Kari Ada, Paramananda og jeg gikk langs stranda, fant vi en død havslange som var blitt skyllet opp av bølgene. Jeg ville ta den opp for å studere den nærmere, men Paramananda forbød meg det fordi den var så giftig. En stund senere begynte Kari Ada plutselig å gråte kraftig, og Paramananda fortalte etterpå at mens vi ruslet der på stranda, hadde hun med ett fått en visjon hvor hun hadde sett seg selv i et tidligere liv sammen med Paramananda i et av hans tidligere liv, på akkurat samme stedet hvor vi var nå. Hun var da en fattig fiskers datter.

Fra strendene i Puri reiste vi videre nordover langs vannet til ruinene etter det fantastiske soltempelet i Konarak. Dette er et verdensarvsted og en av de flotteste kulturskattene India har å by på. Og det sier ikke så rent lite, for India er spekket med de mest fantastiske kulturskatter fra tidligere tider. Unik arkitektur, enorme dimensjoner, fantastiske skulpturer, utrolig presisjon og overveldende symbolikk, er stikkord her. ²⁾ Det finnes neppe en kvadratcentimeter sandstein som ikke er blitt utsmykket og nennsomt bearbeidet av menneskehender. Ornamentikken og de usedvanlig vakre skulpturene, ofte med ublu, flotte erotiske motiver, er utført med en gullsmeds presisjon, og den helhetlige arkitekturen er utrolig genial og enormt imponerende – det samme er symbolikken. En av legendene om dette

Paramananda på soltempelet i Konarak, 1990. Foto: BP.

tempelet sier at i den største delen av tempelet, som nå er helt borte, var det en stor blankpusset jernkule som ble holdt oppe av enorme magneter (som fremdeles finnes på stedet) i alle retninger rundt kula, slik at den svevde i løse lufta. Når sola gikk opp over havet i øst, var åpningen til tempelet plassert slik at de første sol-

strålene traff jernkula og fikk den til å skinne som en liten sol. Tempelet ble oppført midt på 1200-tallet av stedets daværende konge ved hjelp av tusenvis av arbeidere. Det var svært berømt i sin samtid, men ble etter hvert begravd i flygesand og nesten helt glemt, inntil en engelskmann kom og fant det og gravde det fram igjen.

Bading på stranda i Puri, oktober-november 1990. Forfatteren rager høyest i midten, og Paramananda står på hans venstre side. Foto: Ukjent (Internett).

Paramananda og Kari Ada ved soltempelet i Konarak. Foto: BP.

Paramananda og Bjørn utenfor soltempelet i Konarak. Foto: Kari Ada Dille Giæver.

Vi rastet flere ganger på veien, både til og fra Puri, så snart vi fant ei elv hvor vi kunne bade, vaske klær, lage mat og spise. Forfatteren krysset denne elva etter at Paramananda hadde lært ham å svømme med strømmen istedenfor mot den.

Over: Her kommer Paramananda på vei tilbake til bussen etter endt bad.

Under, venstre: Shanti (venstre) og Anna (høyre) fra Tyskland etter et forfriskende bad i elva.

Under, høyre: Sobbo (venstre) og Biplob (høyre) et annet sted ved en annen anledning.

Alle fotos: BP.

Vi tilbrakte et par timer her, mens Paramananda viste meg rundt og forklarte mye av symbolikken, før vi steg inn i bussene og vendte kursen hjemover. Etter to dager på veien var vi tilbake i Banagram igjen.

Det ble ellers mange mindre reiser innen Vest-Bengal på meg på den tiden. Allerede i slutten av juni hadde jeg reist til ashramen i Raina – Tapaban – for å besøke min gode venn Purnananda. Raina i Burwan distrikt var, som tidligere nevnt, stedet Paramananda hadde hatt tilhold mens han jobbet i elektrisitetsvesenet – før han kom til Banagram – og meditererte om nettene på en likbrenningsplass, eller *sashan*, i nærheten. Han var den gang fremdeles kjent som Robin, og hadde mange venner der, bl.a. Mihir, og Tapaban var den første av hans mange ashramer som ble etablert etter Banagram. Her tok Purnananda seg av flere ashram-medlemmer og et mindre antall foreldreløse gutter som gikk videregående skole her etter Banagram. En av nettene i Tapaban hadde jeg en særdeles levende og fin drøm, nærmest som en visjon. Jeg drømte at en usedvanlig nær og god venn av meg, som alltid hadde vært min venn siden uminnelige tider, nå var blitt født igjen. Det var en fantastisk god nyhet, og jeg våknet i en lys atmosfære av glede og velvære. Dagen etter, da jeg var tilbake i Banagram og fortalte om denne hendelsen til Paramananda, lyste han tydelig opp og nikket anerkjennende på hodet, men uten å kommentere det. Og noen dager etter det igjen kom nyheten fra Norge om at Anne Siri, som ble gravid utpå senhøsten året før og som var høygravid under vår Nord-Norge-tur med Paramananda, hadde født ei jente den 28. juni. Da Paramananda hørte at det var ei jente uttrykte han lettere overrasket:

Å, er det ei jente?! Hun pleide å være mann i sine tidligere liv.

Ved en senere anledning sa han at hun var en mahatma (stor sjel), og at han hadde hjulpet henne til å bli født inn i den familien. Jenta var deres første barn og fikk navnet Sandra.

Ellers ble det reiser til Paramanandas ashramer i Azim Ganj og Malda, i Murshidabad og Malda distriktene. På sistnevnte sted var det Swami Bhagavatananda, eller bare Baul Baba, som han gjerne ble kalt, som var leder. Da jeg besøkte den vakkert beliggende ashramen i oktober, var det bare *brahmacharini* Sita som hadde tilhold der utenom Bhagavatananda, og som ble gjort til sannyasini av Paramananda noen år senere, med navnet Brahmajyoti Prana. Bhagavatananda var en blid og snill, men ildfull sannyasin med store praktiske ferdigheter. Han hadde bygd alle bygningene i ashramen helt selv med egne hender. Ellers var han noen år eldre enn meg og forsto bare noen få ord engelsk. Han had-

de vokst opp i et typisk *baul*-samfunn, som det finnes noen av enkelte steder i Bengal, hvor alle er sangere og musikere, og hvor de lever et veldig fritt liv uten alle de vedtatte normene til storsamfunnet. De er utøverne til den berømte *baul*-tradisjonen i India som er unik for Bengal og også Bangladesh, som tidligere var Øst-Bengal. Ashramen hadde en stor lund av mango-trær og grønne vekster av forskjellig slag, samt en masse giftslanger, inkludert kobra og korallslange. Den jeg så oftest, var den som i Bengal kalles '*Chandra bora*' eller Russell's Viper på engelsk, som er den giftslangen som dreper flest mennesker hvert år på verdensbasis. Det var spennende å se så mange farlige slanger, og det var ikke fritt for at man ble ekstra oppmerksom på hvor man satte ned føttene til enhver tid.

En gang i løpet av denne tiden, mens jeg var noen dager i Banagram, var det nesten så jeg satte meg på en *Chandra bora* i skumringen ute på gårdsplassen om kvelden. Flere satt på gresset og snakket sammen, og jeg kom for å slutte meg til dem. Det var nesten blitt mørkt og jeg hadde ingen lommelykt med meg, så jeg var ikke tilstrekkelig oppmerksom. I siste øyeblikk fikk Tapi Ma øye på den store, tykke oppkveilt slangen og advarte meg, men det var veldig nære på!

En annen kveld jeg var i hytta alene sammen med Paramananda, begynte han igjen å kritisere meg. Han ramset opp en lang liste med feil og mangler som jeg denne gangen kjente meg godt igjen i. Alt var velobserverte og slående karakteristikk, og ingenting var uteglemt. Denne gangen formidlet han dette svært rolig og overveid, uten noe snev av anklaging eller provokasjon, og jeg tok det som en nyttig påminnelse og informasjon til forbedring. Da den lange lista var ved veis ende, avsluttet han med en optimistisk stemme slik:

Men en ting, Bjørn, du har veldig fine øyne!

Det var egentlig ganske morsomt, men Paramananda var alltid ekstremt oppmerksom på og oppriktig i forhold til å ikke fremkalle noe ego hos oss. Da vi var sammen i Norge hadde han fortalt meg mange ting om min person og min natur som var fantastisk, nytt og overveldende for meg, og som lett kunne ha gitt meg feil holdninger. Men hvis han hos noen av oss merket at vi begynte å føle oss litt viktige, og kanskje begynte å oppføre oss litt «store» og betydningsfulle på bakgrunn av slike ting, ville han straks arrestere oss på en eller annen måte, hva som enn ville passe best til personen og situasjonen. Egoet er den mest subtile, sensitive og kompliserte ting, og blir bare varig stoppet i *nirvikalpa samadhi*. Så lenge vi har liv og fysisk kropp, vil egoet være der – den ene kan ikke være uten den andre. Det eneste spørsmålet er om det er aktivt eller ikke, og hvis det er aktivt (som det visse vil være i omtrent

alle tilfeller!) – hvor aktivt? I dette tilfellet tror jeg at Paramananda på en måte ville balansere meg angående dette, samt at han ønsket å se om det kom noen slags reaksjon – enten som underlegenhetskompleks eller som overlegenhetskompleks (som i begge tilfeller ville ha vist for mye aktivt ego). Andre ganger, hvis han så at jeg manglet selvtillit, ville han oppmuntre meg ved å si mange fordelaktige ting om meg. Bare den fullstendig Selvrealiserte gurun kan oppdage ditt ego og peke det ut for deg. *Jay Guru!*

Andre hendelser fra denne tiden var at Paramananda ved flere anledninger, hørte jeg fra andre, i åpne sittinger, fortalte folk at jeg hadde vært Sri Ananda i mitt forrige liv. Han hadde også, ble jeg fortalt av to gode venner etterpå, ved en anledning sagt at jeg var en rishi. Det var tydelig at han ønsket å snu folks inngrodd oppfatning av at utlendinger ikke kunne være høyt åndelige, eller ha de samme opplevelser og erfaringer som inderne selv. Det finnes mange slike seiglivete myter i India, som stammer fra tiden da alle ikke-hinduer ble sett på som ukultiverte barbarer og ble kalt *mlechcha*. Ved to anledninger gjennom mine år i India hadde jeg fått slengt dette uttrykket hatefullt etter meg når jeg var ute på reise på ukjente steder.

En dag jeg gikk forbi hytta til Paramananda da han satt utenfor og hadde *satsanga* med mange tilhørere, hørte jeg han plutselig si klart og tydelig på norsk: «Prompe, fjerte, fise.» Og så forsto jeg at han holdt et langt og seriøst foredrag om hvor nøyaktig det norske språket gjenga disse naturlige kroppslidene i rene ord! På Shantibu hadde jeg ved en anledning lært ham de norske ordene for disse kroppslige gassutblåsningene, og han var synlig imponert over hvor godt våre ord gjenga de opprinnelige lydene. Det vanlige bengalske *'pad'* er ikke særlig imponerende i så måte!

En annen dag jeg kom forbi, oppfattet jeg at han snakket om at han hadde truffet en mann i Norge som het «Polestar». Jeg stusset over dette, for jeg kjente visse ingen ved det navnet, og hvordan kunne det ha gått meg så hus forbi at han hadde truffet denne mannen? Men etter litt dyp tenkning kom jeg til at det måtte være «Pollestad» han mente. 'Pollestad' med en stum 'd' kunne sikkert for ham høres ut som 'polestar'. I hvert fall var det den kjente Pater Pollestad han hadde truffet på Shantibu den 15. september året før. Den profilerte katolske presten kom sammen med et lite følge, bl.a. advokat Martin Beer (en fjern slektning av Einar Beer og tidligere gift med forhenværende statsråd Anna Louise Beer) som jeg kjente fra før, for å høre fra meg om Sri Ananda, men endte opp med å høre på Paramananda et par timers tid. Hva de to snakket om, vet jeg ikke, for jeg ble opptatt med andre ting, og etter samtalen med Paramananda måtte Pater Pollestad reise videre.

For øvrig, når det gjaldt Paramanandas *satsanga* på bengali der i Banagram, merket jeg etter hvert at jeg kunne forstå mer og mer av disse, og til slutt kunne jeg forstå ett hundre prosent når jeg konsentrerte meg til det ytterste. Men det gjaldt bare når Paramananda snakket – ingen andre bengalere.

FOTNOTER

1) Her vises bilder fra Udayagiri ved et senere besøk, i 2008, tatt med digitalt kamera. Alle fotos: BP.

2) Her vises bilder fra soltempelet i Konarak ved et senere besøk, i 2008, tatt med digitalt kamera. Alle fotos: BP.

Soltempelet i Konarak. Den største delen som inneholdt den store sol-jernkula er fullstendig ødelagt og borte. De nåværende bygningsmassene har vært under restaurering i mange år. Begge fotos: BP, 2008.

ORDLISTE (forenklet)

amar bandhu – «min venn» (bengalsk).

Anandacharya – Se *Swami Sri Ananda Acharya*.

baul – filosofi med mennesket i sentrum, fysisk, emosjonelt og åndelig; utøver av *baul*-filosofien; omvandrende, mystiske sannhetssøkere og musikere/sangere i Bengal.

brahmacharini – kvinnelig utøver av *brahmacharya*. Se *brahmacharya*.

brahmacharya – læretiden, eller den første av fire stadier i en hindus liv; selvdisiplin, spesielt i forhold til seksualitet.

Chandra bora – bengalsk navn på Russel's Viper, som er den giftslangen som dreper flest mennesker på verdensbasis hvert år.

guru – 'fra mørke til lys'; åndelig veileder som tar bort uvitenhet og bringer visdom.

Guruji – kjærlig tiltalenavn på åndelig veileder. Se *guru*.

Guru Purnima – fullmånen i juli da guruen tilbedes og feires. Se *guru*.

Jay Guru – «Ære være guruen»; et uttrykk disiplene ofte bruker for å hedre og minnes guruen i de forskjellige sammenhenger. Se *guru*.

mahatma – 'stor sjel'; hederstittel på enkelte, spesielle sannhetssøkere som skiller seg ut fra andre.

Mihir – navnet til en av de nærmeste mannlige disiplene til Paramananda, med sannyasinavnet **Swami Prajñananda**.

mlechcha – 'barbar'; vulgær benevnelse for ikke-hinduer blant de ortodokse.

nirvikalpa samadhi – den formen for *samadhi* som er uten noe objekt i sinnet og som ikke kan forklares, til forskjell fra *savikalpa* og andre former for *samadhi*; «motsatt *samadhi*», som er helt forskjellig fra alle andre former av *samadhi*. Etter fullstendig *nirvikalpa samadhi* er det ikke lenger noen årsak til gjenfødelse.

pad – bengalsk ord for prompe eller fise.

pranam – respektfull hilsen, som finnes i flere former og variasjoner.

rishi – 'seer'; Selvrealisert helgen; det høyeste nivå et menneske kan nå til gjennom evolusjonen, som manifesterer kjærlighet og visdom; (i flertall) 'de syv (opprinnelige) rishiene' har ikke kommet gjennom evolusjon, men ved guddommelig inkarnasjon, og er de sinn-fødte sønnene til Brahma, som ble skapt for å beskytte alle levende vesener, inkludert guder og mennesker, og de er alltid blant menneskene på jorden (gjennom kontinuerlig gjenfødelse) for å utføre denne oppgaven.

sannyasa – en fri og løselig organisert eldgammel orden av åndelige verdenslærere, som sprer kultur og åndelig vitenskap til alle deler av verden; det siste av fire stadier i en hindus liv, hvor man hengir seg fullt og helt til sannhetssøken; et tre dager langt, siste rituale som frir individet for alle sosiale bånd og samfunnsforpliktelser, og gjør det til en *sannyasin* eller *sannyasini*.

sannyasini – kvinnelig *sannyasin*. Se *sannyasa*.

sashan – likbrenningsplass (som ofte er et yndet sted for meditasjon blant sannhetssøkere i India).

satsanga – 'samling om sannhet'; en populær samværsform med spørsmål og svar, mellom guru og disipler eller åndelig overhode og publikum.

seva – selvpoppofrende tjeneste.

Swami Bhagavatananda – Paramanandas sannyasin med ansvar for hans ashram i Maldha; oppvokst i et *baul*-miljø i Bengal og en god *baul*-sanger; ofte bare kalt **Baul Baba**. Se *baul*.

Swami Purnananda – Paramanandas sannyasin med ansvar for hans ashram i Raina, den første ashramen etter Banagram.

Swami Sri Ananda Acharya (1881-1945) – født i Bengal, India, i en kongelig slekt, men ble en sannyasin allerede som ung gutt, reiste med båt til England i 1912 etter en åpenbaring i Himalaya, og kom til Norge ved utbruddet av 1. Verdenskrig i 1914, levde på Tronsvangen i Alvdal, Norge, fra september 1917 til slutten av 2. Verdenskrig; gjerne bare kalt **Anandacharya** i denne boka, da det var det navnet at Paramananda brukte om ham. Den eneste fullstendige biografien om ham er skrevet av Bjørn Pettersen: *Baral - Vismannen på Tronfjell. Swami Sri Ananda Acharya. En biografi og antologi*. Tronfjell Fredsuniversitet 2018 (ISBN 9788269032611); og Amazon 2020 (ISBN 9789269032635).

Fortsettelse følger i neste nummer i neste uke.